

سیاست داخلی/خارجی

گفت‌وگو

تعییل غربی‌ها برای رسیدن به توافق

دیاکو حسینی، تحلیلگر حوزه روابط بین‌الملل در گفت‌وگو با جام‌جم دربارهٔ آثار و نتایج مثبت و منفی رسیدن به توافق در مذاکرات احیای برجام گفت: جواب این سوال به این بستگی دارد که اگر توافقی حاصل نشود چه اتفاقی خواهد افتاد؟ اگر توافق در پایان مذاکرات جاری دروین حاصل نشود طبیعتاًطرف‌های برجام دو راه‌حل پیش روی خود دارند؛ یا این‌که سراغ یک راه‌حل جایگزین بروند که تأمین‌کننده منافع آنها باشد یا این‌که ناگزیر باشند تنش را ادامه بدهند. وی با بیان این‌که آمریکا هیچ پلن بی قابل قبول و منطقی و منتج به راه‌حلی ندارند، خاطرنشان کرد: البته این امکان برای آنها وجود دارد که برای توقف یا حداقل کندکردن برنامه هسته‌ای ایران دست به ابتکاراتی مثل حمله نظامی، حمله سایبری، خرابکاری‌ها، ترورها و...بزنند که اولاًاین کارهاهیچ تضمینی برای توقف یا حتی کندکردن برنامه اتمی ایران نیست و دوم این‌که پرخطر است چون می‌تواند به واکنش‌های پیش‌بینی‌ناپذیری از سوی ایران منجر شود. این کارشناس مسائل سیاست خارجی درباره رویکرد ایران در صورت شکست مذاکرات تأکیدکرد: ایران می‌تواند دست به تسریع برنامه‌های هسته‌ای بزند، ولی این اقدام کمکی به رفع تحریم نمی‌کند. وی هرگونه افزایش تنش در صورت ناکامی گفت‌وگوهای وین را باعث بحران در منطقه دانست و گفت: در وهله اول، سود رسیدن به توافق این است که مانع افزایش تنش ناخواسته می‌شود و این به نفع هر دو کشور است، چون تنش هیچ کمکی به ایران و آمریکا در وضعیت‌ی که هر دو دارند نمی‌کند. یعنی ایران به لحاظ اقتصادی و استراتژیک نیازی به تنش ندارد و آمریکا هم در حالی که توجه خود را به سمت امور مهم‌تر به‌خصوص چین و روسیه معطوف می‌کند جنگ با ایران می‌تواند برای دولت بایدن فاجعه‌بار باشد. وی با اشاره به این‌که غرب و آمریکا برای رسیدن به توافق اصرار بیشتری دارند، تأکید کرد: هدف آمریکا از این مذاکرات، مهار برنامه‌های هسته‌ای ایران است. از نگاه‌فنی به ادعای غربی‌ها، زمان گریز هسته‌ای ایران در دوران برجام یک سال بود اما طبق برآوردها این بازه به یک ماه کاهش پیدا کرده است و با ادامه این فعالیت این زمان همچنان کاهش خواهد یافت. به همین علت طرف مقابل درک می‌کند هر چه سریع‌تر به این توافق برسد. حسینی در ادامه گفت: هدف ایران لغو تحریم‌هاست و طبعاً عجله و شتاب برای مذاکرات ندارد. به‌خصوص این‌که ایران اوج فشار تحریم‌ها را پشت سر گذاشته و بخش‌های اقتصادی کشور در حال سازگار کردن خود با تحریم‌ها هستند. این کارشناس حوزه روابط بین‌الملل درباره تحریم اخیر آمریکا علیه ایران گفت: دولت‌باید با اعمال این تحریم‌ها در تلاش است تا اعلام کند تحریم‌های غیبهسته‌ای در حوزه حقوق بشر و تروریسم‌بسی به برجام ندارد و ایران نباید انتظار داشته باشد حتی در صورت احیای برجام این تحریم‌ها لغو شود.

خبر

فرمانده کل سپاه پاسداران:

پهپادهای ایرانی در هر نقطه‌ای می‌توانند عملیات کنند

سرلشکر سلامی گفت: پرنده‌های بدون سرنشین ایرانی در انواع مختلف می‌توانند در هر جایی بنشینند و عملیات انجام دهند. سردار سرلشکر پاسدار حسین سلامی فرمانده کل سپاه پاسداران در آیین بزرگداشت مقام پرستار و دانشجوگفت: کشور به وسعت قدرت ذهن‌ها بزرگ می‌شود و بزرگی یک کشور به وسعت جغرافیایی، قدرت دفاعی و اقتصادی آن نیست، بزرگی کشورها به وسعت ذهن و دانش افراد مردم آن کشور است. وی تأکید کرد: بزرگی یک ملت در بزرگی و عظمت ذهن و قلب و روح آنهاست و قدرت عاربه‌ای، یک ملت را بزرگ نمی‌کند. ما در حال پیشرفت هستیم و رشد کرده‌ایم، من خود در این سال‌ها شتاب علمی کشور را دیده‌و این تفاوت را حس کرده‌ام. و با قدرت می‌گویم ما بسیار رشد کرده‌ایم. فرمانده کل سپاه با اشاره به پیشرفت‌های علمی کشور در حوزه ماهواره‌برها گفت: ما قبل از انقلاب درباره ماهواره همه چیز را می‌خواندیم، اما تصور این‌که یک روز بتوانیم آن را بسازیم برایمان متصور نبود، اما امروز وقتی ماهواره و ماهواره‌برهایی می‌سازیم که بیش از ۶۴ هزار قطعه دارد و این ماهواره را با ماهواره‌بر در مدار قرار می‌دهیم یعنی رشد علمی بسیار بالایی داشته‌ایم.

دور هفتم مذاکرات وین از امروز با کشورهای ۴+۱ از سر گرفته می‌شود

سند جامع همکاری ایران و ترکیه در حال نهایی شدن است

محمدباقر قالیباف، رئیس مجلس شورای اسلامی پیش از سفر به ترکیه با تئیین برنامه‌های این سفر گفت: «در این سفر روسای مجالس کشورهای اسلامی گرد هم می‌آیند تا درخصوص موضوع فلسطین، مهاجرت و رویداد افغانستان به عنوان معضلات جدی منطقه تبادل نظر کنند.» قالیباف با اشاره به سیاست خارجی جمهوری

نگاهی به ظرفیت‌ها و امتیازات ایران

در آستانه برگزاری دور جدید نشست‌ها در وین

چه کسی دست برتر را دارد؟

🔹 درست در وسط مذاکرات تحریم‌شدیم!سه‌شنبه شب وزارت خزانه‌داری آمریکا ۱۳اُرد و نهاد ایرانی را به بهانه حقوق بشری در فهرست تحریم‌های خود قرار داد و مشخصاً ۸شخص حقیقی و ۴ نهاد ایرانی را به بهانه‌های حقوق بشری تحریم کرد؛ نیروی ویژه ضدتروریسم ایران (نوپو)، یگان ویژه نیروی انتظامی، زندان مرکزی اسفهان به دلیل ارتباط با یگان ویژه نیروی انتظامی ایران و زندان زاهدان ذیل قانون کاتسا. این یعنی مکانیسم تحریم بی‌قرار. بعد از این اقدام عجیب دولت آمریکا درحالی که طرفین برای دور جدید مذاکره در پایتخت‌های خود به سر می‌برند، خطیب‌زاده سخنگوی وزارت خارجه هم در توییتهی درباره بی‌تعهدی طرف مقابل اعلام کرد آمریکا حتی در میانه گفت‌وگوهای وین هم از اعمال تحریم علیه ایران دست برنمی‌دارد. واشنگتن قادر به درک این مساله نیست که کارزار شکست حداکثری و گشایش دیپلماتیک، نقیض یکدیگر هستند و تشدید تحریم‌ها نه تنها اهرم نمی‌سازد بلکه در تضاد با جدیت و حسن نیت ادعایی است. اعمال این تحریم‌ها در حالی صورت گرفت که از هفته گذشته دور جدید مذاکرات در وین بین ایران و کشورهای ۴+۱ برای رفع تحریم‌ها کلید خورده و قرار است از امروز دوباره این مذاکرات که بنا به خواست اروپایی‌ها برای مشورت به پایتخت‌هایشان رفته بودند با دو

گروه سیاسی

پیشنهاد ایران از سر گرفته شود. بعد دقیقاً در چنین شرایطی، حساسیت ایران برای راستی‌آزمایی و گرفتن تضمین مورد نقد اروپایی‌ها قرار می‌گیرد و آنها می‌گویند ایران سختگیری می‌کند! به نظر می‌رسد اروپا در جهان موازی مشغول مذاکره است که این تضادهای آمریکایی را نمی‌بیند. البته درست است که تحریم جدید آمریکا علیه نیروی انتظامی (نوپو و یگان ویژه) فاقد اثر اقتصادی است اما آمریکا تلاش می‌کند زنده بودن ابزار تحریم را نشان دهد در حالی که این ابزار که با هدف اعمال فشار اقتصادی و سپس آوردن به میز مذاکره و تحمیل توافقی برای تغییر رفتار طراحی شده است، در حال حاضر برای آمریکا کارکرد مناسب ندارد. مسدودبراتی متخصص حوزه تحریم هم می‌گوید: ضعف ابزار تحریم در ایجاد فشار اقتصادی به ذات تحریم باز می‌گردد. آمریکا برای بازگرداندن تحریم به اوج خود نیازمند زمان است و البته زمان می‌تواند اثر معکوس هم داشته باشد، چرا که اقتصاد کشور هدف (ایران) خود را با شرایط تحریمی وفق می‌دهد و با انجام اصلاحات اقتصادی آسیب‌پذیری خود از تحریم را به حداقل می‌رساند. همان چیزی که فآرین پالسی در اسفند ۹۹ درباره آن به یادین هشدار داد. برای همین آمریکا به دنبال تیک ویر و نشان است. هم زمان بخرد تا ابزار تحریم را غنی کند و هم ایران را از مسیر مقاوم سازی اقتصاد دور کند. همان تجربه‌ای که در سال ۹۴ با توافق موقت ژنو به دست آورد.

🔹 مختصات وین در دور هشتم

اکنون باید ببینیم کجا هستیم و در دور هشتم مذاکرات وین چه می‌خواهیم؟ شهر وین پایتخت اتریش امروز (پنجشنبه) برای دومین بار بعد از ۶ روز باز هم میزبان مذاکرات ایران و گروه ۴+۱ آلمان، فرانسه، انگلیس، روسیه) و چین است؛ مذاکراتی برای رفع تحریم‌های آمریکا، ایران مسؤولیتی در قبال احیای برجام ندارد و این وظیفه کشوری است که از این توافق خارج شده، با این رویکرد دور هفتم مذاکرات از ۸ آذر ماه با برگزاری نشست افتتاحیه کمیسیون مشترک برجام آغاز شد و بعد از یک هفته رایزنی، هیأت ایرانی به ریاست علی باقری دو سند به طرف مقابل ارائه کرد که شامل رفع تحریم‌ها و موضوعات هسته‌ای بود. شاید طرف مقابل اساساً انتظار نداشت با رویکردی که توافق خوب در کمترین زمان ممکن به دست بیاید، تیم ایران متون آماده مکتوب به آنها بدهد. به همین خاطر بعد از انتقادهای طرف مقابل درباره این دو سند، معاون سیاسی وزیر خارجه گفت این‌که طرف‌های اروپایی خیلی در مورد برخی از پیشنهادهای ما رضایت نداشتند، درست

اسلامی مبنی بر اولویت دادن به گسترش روابط با کشورهای اسلامی و منطقه، این سفر را فرصت مناسبی برای پیشبرد اهداف در چارچوب این سیاست دانست. رئیس قوه مقننه با بیان این‌که در این سفر درباره گسترش ارتباطات ایران و ترکیه نیز گفت‌وگو خواهیم کرد، گفت: «ایران و ترکیه در منطقه و عرصه بین‌الملل همکاری بسیار زیادی

دارند که می‌تواند بسیار تأثیرگذار باشد.» رئیس مجلس شورای اسلامی با بیان این‌که ایران و ترکیه دارای روابط دو جانبه بسیار خوب و قابل توسعه‌ای هستند، اظهار کرد: «سند همکاری جامع ایران و ترکیه در حال نهایی شدن است و از فرصت این سفر دو روزه، برای گفت‌وگو با مقامات و هماهنگی‌های بیشتر استفاده خواهیم کرد.»

چرا دست ایران پرت‌ر است؟

اما آنچه در این مذاکرات یک هم‌اورد است، دو نقطه مقابل هم ایران و آمریکا هستند که در عین برخورداری از برخی امتیازات دارای محدودیت‌هایی هم هستند، با این تفاوت که در این دوره وزن به سمت ایران سنگین‌تر است. همان‌طور که در گزارش قبلی هم مرور کردیم یکی از امتیازات ایران در این دوره، شنیده شدن گویش واحد از حاکمیت است درحالی‌که قبلاً این‌طور نبود و طیفی از خرده مواضع در سیاست خارجی دیده می‌شد که همین خلأ، فرصت مناسبی به طرف مقابل می‌داد اما حالا این شکاف از آمریکا گرفته شده و فرصت ایده‌آل دیگر هم برای ایران، نیاز آمریکا به این مذاکرات ناظر به انتخابات این کشور است، نیازی که باعث شده آنها تحت هر شرایطی این مذاکرات را بپذیرند ولو این‌که اجازه رسمی نشستن بر سر میزی که ایران در آن حضور دارد هم به آنها داده نشود.

برگ برنده دیگر برای ایران توانمندی هسته‌ای ارتقا یافته کشورمان است، ما حالا غنی‌سازی را به ۶۰ درصد رسانده‌ایم و این یعنی دست ایران برای انفعال طرف‌های مقابل حساسی پر است. رسیدن ایران به غنی‌سازی ۶۰ درصدی واکنش مستقیم به عملیات تروریستی رژیم صهیونیستی در سایت نطنز بود و بر اساس آخرین گزارش آژانس بین‌المللی انرژی اتمی میزان ذخایر ۶۰ درصدی ایران به بیش از ۱۷ کیلوگرم رسیده است. هرچند به گفته اسلامی رئیس سازمان انرژی اتمی کشورمان میزان این ذخایر در حد ۲۵ کیلو است.

وضعیت طرف مقابل هم که مشخص است، آنچه از سطوح مختلف تحریم بوده اعمال شده و آخرین آن هم تحریم‌های جدید علیه نیروی انتظامی بود، این یعنی آمریکا دیگر چیزی برای تحریم جدید ندارد اما نکته مهم برای ما همچنان هوشمندی نسبت به کنترل فضای اجتماعی است تا این فشار در وین سرریز نشود، طبیعتاً وقتی دست ایران پر باشد احتمالاً باید منتظر علامتی علیه آرامش اجتماعی در داخل کشور باشیم، فضای عملیاتی رسانه‌های غرب دقیقاً معطوف به همین هدف بوده و آنها سعی دارند وضعیت اقتصادی ایران را آسیب‌پذیر و شکننده تصویر کنند و مذاکرات وین را به اقتصاد گره بزنند و به شرطی شدن اقتصاد در ازای مذاکره ادامه دهند و هسته اصلی این اقدام هم فشار به تیم مذاکره‌کننده برای تعجیل در تصمیم‌گیری و نهایتاً یک توافق بد و خشنی است.

اما نکته نهایی در باب دست برتر ایران، ابتکار عمل جدید تیم مذاکره‌کننده است؛ ایران نه تنها دستاوردهای دوره قبلی را حفظ کرده بلکه مطالبات اصلی یعنی رفع تحریم‌ها، گرفتن تضمین‌ها و اجرای راستی‌آزمایی و پرداخت خسارت را که جایش

در پیش‌نویس‌های قبل خالی بود، روی میز گذاشته؛ به این معنا که این موارد قابل مذاکره است و اگر طرف غربی این پیشنهادها را نپذیرد یعنی اروپا زیر میز مذاکره زده و چون آنها هنوز هم پیشنهاد مشخص ندارند و چنان‌چه پیشنهادهای طرف ایرانی را کنار بزنند یعنی به دنبال ایجاد بن‌بست در مذاکره هستند. شاید به همین دلیل است که از ساختمان وزارت خارجه این پیام به اروپا مخابره شد که طرف مقابل مثل ایران با پیشنهادهای مشخص به وین بیاید.

حالا باید دید اروپا در برابر منطق و استدلال ایران در دور هشتم با چه آرایشی به میز گفت‌وگو بازمی‌گردد. 🔹

مسکو داشت و با «سرگئی ریابکوف» معاون

وزیر خارجه روسیه دیدار کرد و درباره این سفر هم گفت که لازم دیدم در این مقطع با مقامات روسیه رایزنی کنیم تا بتوانیم روز پنجشنبه با فضای سازنده و روبه جلو گفت‌وگوها را ادامه دهیم.

🔹 همزمان با میز مذاکره به دنبال «پلن دوم» نیستیم

پیش از این برخی منابع از پلن دوم کشورهای غربی برای مذاکره با ایران گفته بودند اما امیرعبدالهیان وجود چنین طرحی برای کشورمان را رد کرد. وزیر خارجه کشورمان معتقد است ما با جدیت و حسن نیت در میز مذاکره حضور یافتیم و همزمان با میز مذاکره به دنبال «پلن دو» نخواهیم بود. منتظر می‌مانیم و تلاش می‌کنیم با مذاکراتی قوی و متین بتوانیم در راستای لغو تحریم‌ها، پیشرفت‌هایی که مورد انتظار ملت است، حاصل شود. ما توافق موقت را یک توافق خوب برای کشورمان نمی‌دانیم. توافق باید جامع باشد و جمهوری اسلامی ایران و مردم به صورت ملموس از مزایای اقتصادی برجام و رفع تحریم‌ها استفاده کنند. با همین رویکرد تیم ما در روزهای آینده به وین برمی‌گردد، بخش عمده تیم ما هم در حال حاضر در وین حضور دارد و مباحث کارشناسی خودشان را ادامه می‌دهند. از طرف‌های مقابل انتظار داریم چنین رویکرد سازنده‌ای را داشته باشند تا بتوانیم به توافق مرضی‌الطرفین و در عین حال تأمین کننده حقوق و منافع ملت بزرگ ایران دست یابیم.

یابیند نبوده است. این کارشناس مسائل بین‌الملل با

اشاره به رفتار توام با طمانینه ایران در این دور از مذاکرات تأکید کرد: جمهوری اسلامی تعجیلی برای رسیدن به توافق بدون محقق شدن خواسته‌هایش ندارد. اما غربی‌ها شتاب بیشتری برای احیای مذاکرات برجام نشان می‌دهند و این رویکرد حاکی از نیاز آنها برای رسیدن به توافق است. کوهکن با بیان این‌که به رغم همراهی غرب با آمریکا در فشار حداکثری علیه ملت ایران، دست آنها برای تحریم معتبر علیه کشورمان خالی است تصریح کرد: جمهوری اسلامی تلاش کرد که خود را با تحریم‌ها وفق و اثر آن را کاهش دهد. وی در ادامه گفت: در رویکرد دیگر، ایران توانمندی‌های هسته‌ای خود را افزایش داد. مضاف بر این‌که راه تعامل با مشکلات را بدون توجه به مذاکرات در

پیش گرفت. این کارشناس بین‌الملل با تأکید براین‌که

به ادعان غربی‌ها زمان به نفع ایران است اظهار کرد: در مجموع باید گفت که الان توپ در زمین آمریکا و کشورهای غربی است و آنها باید نشان دهند که آیا عزم جدی برای عمل به تعهدات دارند یا خیر؟ کوهکن با اشاره به تحریم اخیر آمریکا در خلال مذاکرات وین گفت: قصد دولت‌بایدن اصرار بر ادامه تحریم‌های غیرهسته‌ای است و این رویکرد البته با متن و مفاد برجام در تضاد است و کار را برای ادامه مذاکرات سخت‌تر می‌کند. البته باید گفت که این تحریم‌ها در ادامه همان فشارهایی است که از اواخر دوره ترامپ باب شد و بیشتر هدف سیاسی و رسانه‌ای دارد و این نکته نشان می‌دهد که ایالات متحده چیزی برای تغییر دادن مناسبات در میز مذاکره ندارد. 🔹